

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **E., s.r.o.** so sídlom v R., proti žalovanej **S.**, so sídlom v B., **o náhradu škody**, v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Rožňava z 8. novembra 2006 č.k. 12 C 151/2005-108, takto

r o z h o d o l :

Mimoriadne dovolanie **o d m i e t a .**

Účastníkom nepriznáva náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní.

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa sa v občianskom súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 12 C 150/2003 proti S. domáhala náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím o zastavení stavebných prác na stavbe „Č.“, ktoré vydalo Mesto Rožňava 29. mája 2002 pod č. 1604/2002 a ktoré bolo v odvolacom administratívnom konaní zrušené rozhodnutím Okresného úradu v Rožňave, Odboru životného prostredia – oddelenia stavebného poriadku z 11. októbra 2002 sp. zn. SP-2002/04008-002-Po. Okresný súd Rožňava rozsudkom z 20. septembra 2004 č.k. 12 C 150/2003-110 zamietol žalobu, pokiaľ smerovala proti S.; žalobu proti S. vylúčil na samostatné konanie.

V konaní vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 12 C 150/2004 sa potom žalobkyňa domáhala, aby žalovaná S. bola zaviazaná nahradiť jej škodu vo výške 281 157 000 Sk s príslušenstvom. Okresný súd Rožňava rozsudkom z 24. augusta 2005 č.k. 12 C 150/2004-72 uložil žalovanej povinnosť nahradiť žalobkyni škodu 20 000 000 Sk s príslušenstvom a tiež trovy konania. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že rozhodnutie Mesta Rožňava o zastavení stavebných prác na stavbe „Č.“ bolo nezákonné a žalobkyni ním vznikla škoda – investor tejto stavby P. odstúpil od zmluvy o investícii

a žalobkyňa stratila finančné prostriedky na realizáciu stavby. Okresný súd poukázal na to, že žalovaná v konaní uznala svoju zodpovednosť a čiastočne (v uvedenej výške) aj nárok žalobkyne (§ 153a ods. 1 O.s.p.). Žalobu o zaplatenie náhrady škody vo výške 197 609 581 Sk s príslušenstvom zamietol ako neopodstatnenú; žalobu o nahradenie škody vo výške 63 547 419 Sk s príslušenstvom vylúčil na samostatné konanie.

Vec vylúčená na samostatné konanie bola na Okresnom súde Rožňava vedená pod sp. zn. 12 C 151/2005. V tomto konaní Okresný súd Rožňava rozsudkom z 8. novembra 2006 č.k. 12 C 151/2005-108 zastavil konanie o zaplatenie 12 423 419 Sk s príslušenstvom (vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby), žalovanú zaviazal zaplatiť žalobkyni 51 124 000 Sk s príslušenstvom (lebo výsledkami vykonaného dokazovania dospel k záveru o zodpovednosti žalovanej za škodu vzniknutú žalobkyni v uvedenej výške v zmysle § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v spojení s § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom), štátu nepriznal náhradu trov konania a žalovanú zaviazal zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania.

Mesto Rožňava podalo podnet na mimoriadne dovolanie proti výroku rozsudku Okresného súdu Rožňava z 8. novembra 2006 č.k. 12 C 151/2005-108, ktorým bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobkyni náhradu škody 51 124 000 Sk s príslušenstvom, a vo výroku, ktorým bola žalovaná zaviazaná nahradit' žalobkyni trovy konania. V podnete Mesto Rožňava uviedlo, že je osobou negatívne dotknutou týmito výrokmi, lebo keď žalovaná na základe rozsudku Okresného súdu Rožňava z 24. augusta 2005 č.k. 12 C 150/2004-72 zaplatila žalobkyni súdom priznanú sumu, následne ju od neho vymáhala ako regres v občianskom súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 5 C 171/2006. Z toho Mesto Rožňava vyvodilo predpoklad, že žalovaná uplatní regresnú náhradu aj za sumy, ktorú zaplatí na základe rozsudku Okresného súdu Rožňava z 8. novembra 2006 č.k. 12 C 151/2005-108. Podnet odôvodnilo tým, že napadnuté rozhodnutie je nezákonné, spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a bolo vydané v konaní postihnutom vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky vyhovel podnetu a oba vyššie uvedené výroky rozsudku Okresného súdu Rožňava z 8. novembra 2006 č.k. 12 C 151/2005-108 napadol

mimoriadnym dovolaním s odôvodnením, že týmito výrokmi bol porušený zákon a podanie mimoriadneho dovolania vyžaduje ochrana Mesta Rožňava ako osoby nimi dotknutej. Podľa právneho názoru generálneho prokurátora Slovenskej republiky bolo rozsudkom Okresného súdu Rožňava z 24. augusta 2005 č.k. 12 C 150/2004-72 rozhodnuté o právnom základe žaloby. Pokiaľ v odôvodnení tohto rozsudku súd konštatoval, že žalobkyňa mala právoplatné stavebné povolenie na stavbu „Č.“, z listinných dôkazov založených do spisu Okresného súdu Rožňava sp. zn. 12 C 150/2003 vyplýva, že nedodrжала termín ukončenia stavby určený v stavebnom povolení (december 1997). Okresný úrad v Rožňave, odbor životného prostredia vyhovel jej žiadosti a listom zo 16. októbra 2001 č. SP 2001/04270-La zmenil termín ukončenia stavby (na 31. december 2003). Nepostupoval teda v súlade so zákonom, lebo nevydal rozhodnutie o predĺžení platnosti stavebného povolenia podľa § 69 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku; predĺženie lehoty formou listu nemôže privodiť dôsledky právoplatného rozhodnutia o predĺžení platnosti stavebného povolenia. So zreteľom na to dospel generálny prokurátor Slovenskej republiky k záveru, že škodu nemohlo žalobkyni spôsobiť rozhodnutie o zastavení stavby uskutočňovanej bez platného stavebného povolenia. Škoda jej nevznikla tiež preto, lebo odstúpením investora P. od zmluvy o investovaní sa jej majetok nezmenšil. Keďže nedošlo k škodovej udalosti, nie je vytvorený ani právny základ pre priznanie ušlého zisku, ktorý musí byť v príčinnej súvislosti so vznikom škody. Na tomto základe generálny prokurátor Slovenskej republiky žiadal zrušiť oba mimoriadnym dovolaním napadnuté výroky rozsudku Okresného súdu Rožňava z 8. novembra 2006 č.k. 12 C 151/2005-108 a vec v rozsahu zrušenia vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie.

Žalobkyňa vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu potvrdila, že stavba nebola ukončená v stanovenej lehote (v decembri 1997), tým však stavebné povolenie nestratilo platnosť. Zdôraznila, že Okresný úrad Rožňava nežiadala o predĺženie platnosti vydaného stavebného povolenia, lebo na to nebol dôvod. Stavebný úrad na jej žiadosť nepredlžoval platnosť stavebného povolenia, ako sa nesprávne nazdáva generálny prokurátor Slovenskej republiky, ale iba lehotu na ukončenie stavby realizovanej na základe platného stavebného povolenia. Po podrobnom opísaní priebehu rokovaní a písomnej korešpondencie s Mestom Rožňava žalobkyňa v závere vyjadrenia k mimoriadnemu dovolaniu uviedla, že napadnuté výroky rozsudku Okresného súdu Rožňava boli vydané v súlade so zákonom, po úplnom zistení

rozhodujúcich skutkových zistení a na základe ich správneho právneho posúdenia. Žiadala mimoriadne dovolanie zamietnuť.

Žalovaná vo vyjadrení z 21. januára 2008 a tiež v jeho doplnení z 5. mája 2008 označila mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky za neopodstatnené a svoje stanovisko k nemu za „zásadne nesúhlasné“. Podľa jej názoru nebolo Mesto Rožňava oprávnené podať podnet, lebo nebolo negatívne dotknuté napadnutým rozhodnutím. Vyplýva to najmä zo skutočnosti, že rozsudkom Okresného súdu Rožňava z 13. júla 2007 sp. zn. 5 C 171/2006 bola zamietnutá žaloba S., ktorou sa voči Mestu Rožňava domáhala regresného plnenia vo výške sumy zaplatenej žalobkyni na základe rozsudku Okresného súdu Rožňava z 24. augusta 2005 č.k. 12 C 150/2004-72 (dôvodom pre zamietnutie uvedenej žaloby bola skutočnosť, že regresný nárok nemožno uplatniť voči jednotke územnej samosprávy, lebo to ustanovenie § 12 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom neumožňuje). Podľa názoru žalovanej tým bola „prejudiciálne posúdená neexistencia právneho základu regresného nároku“. Z toho vyplýva, že ak Mesto Rožňava nebolo dotknuté uvedenou regresnou žalobou, nie je a ani v budúcnosti nemôže byť (v rámci daného skutkového stavu) dotknuté žiadnymi ďalšími regresnými nárokmi žalovanej. So zreteľom na to, a tiež s prihliadnutím na skutočnosť, že Mesto Rožňava nebolo účastníkom konania vedeného na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 12 C 151/2005, nebolo subjektom oprávneným podať generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky podnet na mimoriadne dovolanie (§ 243e ods. 1 O.s.p.). Podľa názoru žalovanej v danom konaní nebol porušený zákon (§ 243f O.s.p.), v konaní nedošlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., konanie nie je postihnuté inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a rozhodnutie nespočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Neexistuje tu žiadny záujem na ochrane práv, pretože niet čo ochraňovať. Žalobkyňa ani žalovaná žiadnu ochranu od generálneho prokurátora Slovenskej republiky nepožadovali a bolo by v rozpore so zmyslom sporového konania a dispozičnou zásadou, keby im generálny prokurátor Slovenskej republiky nanútil opravný prostriedok, o ktorý ho nežiadali. Žalovaná vo vyjadrení vysvetlila aj dôvody, so zreteľom na ktoré považuje napadnuté rozhodnutie za vecne správne a mimoriadne dovolanie za neopodstatnené. Žiadala mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky odmietnuť alebo zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok bol podaný v zákonom stanovenej lehote (§ 243g O.s.p.), skúmal, či generálny prokurátor Slovenskej republiky bol v danom prípade oprávnený podať mimoriadne dovolanie.

Ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f O.s.p.), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie (§ 243e ods. 1 O.s.p.). Mimoriadne dovolanie možno podať len proti tomu výroku súdneho rozhodnutia, ktoré účastník konania, osoba dotknutá týmto rozhodnutím alebo osoba poškodená týmto rozhodnutím súdu namieta (§ 243e ods. 2 O.s.p.). Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov (§ 243e ods. 3 O.s.p.). Bez podnetu je generálny prokurátor oprávnený podať mimoriadne dovolanie v prípadoch uvedených v § 35 ods. 1 a 2 O.s.p., a to aj vtedy, ak prokurátor do začatého konania nevstúpil (§ 243e ods. 4 O.s.p.).

Z uvedených ustanovení vyplýva, že prípustnosť mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora je podmienená viacerými procesnými predpokladmi (podmienkami), konkrétne tým, že oprávnený subjekt podal podnet na tento opravný prostriedok, právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon, podanie mimoriadneho dovolania vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických a právnických osôb alebo štátu a ochranu nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Predpoklady procesného oprávnenia generálneho prokurátora podať mimoriadne dovolanie sú v zákone stanovené kumulatívne, preto ak z nich nie je niektorý daný, nie je generálny prokurátor oprávnený podať mimoriadne dovolanie.

Pokiaľ nejde o prípad, na ktorý sa vzťahuje § 243e ods. 4 O.s.p., je jedným zo zásadných činiteľov ovplyvňujúcich oprávnenie generálneho prokurátora Slovenskej republiky podať mimoriadne dovolanie podnet oprávneného subjektu. Podnet je úkon, ktorým ten, kto ho robí, žiada generálneho prokurátora Slovenskej republiky, aby využil svoje oprávnenie a aby

napadol mimoriadnym dovolaním rozhodnutie uvedené v podnete. Oprávnenie podať takýto podnet zveruje zákon (§ 243e ods. 2 O.s.p.) len účastníkovi konania a osobe dotknutej (poškodenej) napadnutým rozhodnutím.

Pre účely prejednávanej veci je potrebné uviesť, že osobou dotknutou (poškodenou) napadnutým rozhodnutím je len osoba, ktorej práva a oprávnené záujmy boli rozhodnutím súdu poškodené alebo do práv a oprávnených záujmov ktorej bolo rozhodnutím súdu nepriaznivo zasiahnuté (viď aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. M Cdo 170/2002 uverejnené v časopise *Zo súdnej praxe* pod č. 33/2004). Z ustanovenia § 243e ods. 1 O.s.p. treba vyvodiť, že určitá fyzická alebo právnická osoba ako ten, kto robí a generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky adresuje podnet na mimoriadne dovolanie, musí byť reálne (negatívne) dotknutá napadnutým rozhodnutím. Uvedený stav musí byť daný aj v čase podania mimoriadneho dovolania. Nepostačuje preto iba predpoklad, že za určitých (objektívne nie istých) okolností môžu byť práva a oprávnené záujmy tejto osoby v budúcnosti (prípadne) dotknuté.

Ak generálny prokurátor podá mimoriadne dovolanie, musí dovolací súd posúdiť, či boli splnené všetky podmienky, ktoré stanovil zákon na podanie tohto opravného prostriedku (viď aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. M-SždoV 3/2000 uverejnené v časopise *Zo súdnej praxe* pod č. 34/2001). Pokiaľ tieto podmienky nie sú splnené, nemožno v konaní o mimoriadnom dovolaní pristúpiť k posúdeniu vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia (viď aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. M Cdo 11/2002, sp. zn. M Cdo 92/2002, sp. zn. M Cdo 170/2002, sp. zn. 3 M Cdo 12/2005, sp. zn. 1 M Cdo 4/2005, sp. zn. 2 M Cdo 4/2006).

V prejednávanej veci dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že generálny prokurátor Slovenskej republiky nebol procesne oprávnený na podanie mimoriadneho dovolania. Tento záver vyvodil dovolací súd z toho, že Mesto Rožňava nebolo v konaní pred Okresným súdom Rožňava sp. zn. 12 C 151/2005 účastníkom konania, a nie je ani osobou dotknutou (poškodenou) rozsudkom vydaným v tomto konaní (§ 243e ods. 1 O.s.p.). Rozsudkom Okresného súdu Rožňava z 8. novembra 2006 č.k. 12 C 151/2005-108 sa vo vzťahu k Mestu Rožňava nekonštituovali žiadne povinnosti. Stav, v ktorom by boli dotknuté jeho práva a oprávnené záujmy, Mesto Rožňava ani netvrdilo; vychádzalo iba z predpokladu,

že ak po rozsudku tohto súdu z 24. augusta 2005 č.k. 12 C 150/2004-72 podala žalovaná proti nemu žalobu o zaplatenie regresnej náhrady, podá pravdepodobne obdobnú žalobu aj po tom, ako ju rozsudok Okresného súdu Rožňava z 8. novembra 2006 č.k. 12 C 151/2005-108 zaviazal nahradiť škodu žalobkyni. Mesto Rožňava teda pri podaní podnetu nekonalo v stave reálneho negatívneho dotknutia napadnutým rozsudkom. So zreteľom na to a v nadväznosti na vyššie uvedený výklad dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že Mesto Rožňava v danej veci nebolo osobou dotknutou (poškodenou) napadnutým rozsudkom, a teda ani oprávnenou podať podnet na mimoriadne dovolanie (§ 243e ods. 1 O.s.p.).

Keďže podaniu mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky nepredchádzalo podanie podnetu oprávnenou osobou (§ 243e ods. 1 O.s.p.) a mimoriadne dovolanie nemohlo byť v danom prípade podané bez podnetu – konanie Okresného súdu Rožňava vedené pod sp. zn. 12 C 151/2005 nevykazuje znaky konaní uvedených v § 243e ods. 4 O.s.p. a § 35 ods. 1 a 2 O.s.p. – je opodstatnený záver, že generálny prokurátor Slovenskej republiky nebol v prejednávanej veci oprávnený podať mimoriadne dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto jeho opravný prostriedok odmietol (§ 243i ods. 2 O.s.p., § 243b ods. 4 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). So zreteľom na odmietnutie mimoriadneho dovolania z procesných dôvodov nemal dovolací súd možnosť pristúpiť k posúdeniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska danosti dôvodov, uvádzaných generálnym prokurátorom.

V zmysle § 148a ods. 2 O.s.p. povinnosť nahradiť trovy konania o mimoriadnom dovolaní má ten, kto podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania. Najvyšší súd Slovenskej republiky neuložil Mestu Rožňava povinnosť nahradiť trovy konania o mimoriadnom dovolaní, lebo nebol podaný návrh na náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní (§ 243i ods. 2 O.s.p., § 243b ods. 4 O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. septembra 2008

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková